

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.7.2025 r.
COM(2025) 544 final

2025/0544 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

ustanawiająca program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” na lata 2028–2034 oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylająca decyzję (UE) 2021/764

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Celem niniejszego wniosku jest realizacja programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” na lata 2028–2034 oraz odpowiednich części Europejskiego Funduszu Konkurencyjności dotyczących badań naukowych i innowacji. Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z rozporządzeniami, które wdraża, a także z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2028–2034.

Podstawą programu szczegółowego ustanowionego niniejszą decyzją Rady jest art. 182 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Zgodnie z art. 182 ust. 4 TFUE program ramowy jest realizowany poprzez programy szczegółowe, które określają szczegółowe zasady jego realizacji, ustalają czas jego trwania i przewidują środki uznane za niezbędne. Program „Horyzont Europa” będzie realizowany za pośrednictwem programu szczegółowego ustanowionego niniejszą decyzją Rady.

Dodatkowe informacje odnoszące się do ogólnego wniosku w sprawie programu „Horyzont Europa” można znaleźć w uzasadnieniu do aktu podstawowego programu ramowego [(wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie).]

2. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Z wyjątkiem wsparcia na rzecz integracji trójkąta wiedzy – szkolnictwa wyższego, badań naukowych i innowacji oraz przedsiębiorstw – w całej Unii przepisy dotyczące programu szczegółowego są zgodne ze strukturą [wniosku dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie.]

Wniosek

DECYZJA RADY

ustanawiająca program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” na lata 2028–2034 oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylająca decyzję (UE) 2021/764

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 182 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 182 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” na lata 2028–2034 (program „Horyzont Europa”), ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady XXX [*odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”*], ma być realizowany poprzez programy szczegółowe, które określają szczegółowe zasady ich realizacji, ustalają czas ich trwania oraz przewidują środki uznane za niezbędne.
- (2) Podczas gdy rozporządzenie XXX [*odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”*] określa cel ogólny i cele szczegółowe programu „Horyzont Europa”, strukturę oraz ogólne kierunki prowadzonych działań, w niniejszym programie szczegółowym służącym realizacji programu „Horyzont Europa” („program szczegółowy”) należy określić cele operacyjne i działania, które dotyczą poszczególnych części programu „Horyzont Europa”. Przepisy dotyczące realizacji określone w rozporządzeniu XXX mają pełne zastosowanie do programu szczegółowego.

¹ Dz.U. C z, s. .

² Dz.U. C z, s. .

³ Dz.U. C z, s. .

- (3) Naukową i techniczną treść programu szczegółowego dotyczącą niejądrowych działań bezpośrednich JRC skonsultowano z Radą Gubernatorów Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) ustanowioną decyzją Komisji 96/282/Euratom⁴.
- (4) W niniejszej decyzji Rady określa się orientacyjną pulę środków finansowych przeznaczonych na program szczegółowy.
- (5) W celu zapewnienia jednolitych warunków realizacji programu szczegółowego za pośrednictwem programów prac należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te są wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁵.
- (6) Ze względu na istotne skutki finansowe programu szczegółowego przy przyjmowaniu programów prac należy stosować procedury doradcze i sprawdzające określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011.
- (7) Program szczegółowy zastępuje program szczegółowy służący realizacji programu „Horyzont Europa”, ustanowiony decyzją Rady (UE) 2021/764⁶. Należy zatem uchylić decyzję Rady (UE) 2021/764.
- (8) Program szczegółowy powinien być realizowany zgodnie z zasadą praworządności oraz prawami i zasadami określonymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a także powinien być zgodny z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii i państw członkowskich wynikającymi z instrumentów międzynarodowych, których są stronami, w tym z instrumentów dotyczących praw człowieka, takich jak Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszej decyzji ustanawia się program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” na okres wieloletnich ram finansowych („WRF”) na lata 2028–2034 („program szczegółowy”), jak określono w art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”].

⁴ Decyzja Komisji 96/282/Euratom z dnia 10 kwietnia 1996 r. w sprawie reorganizacji Wspólnego Centrum Badawczego (Dz.U. L 107 z 30.4.1996, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁶ Decyzja Rady (UE) 2021/764 z dnia 10 maja 2021 r. ustanawiająca program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz uchylająca decyzję 2013/743/UE (Dz.U. L 1671 z 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj>)

2. W niniejszej decyzji określono budżet programu szczegółowego na lata 2028–2034, zasady realizacji programu szczegółowego oraz działalność, jaka ma być realizowana w ramach tego programu.
3. Definicje, cele, struktura i budżet programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” określone w rozporządzeniu XXX [*odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”*] mają również zastosowanie do programu szczegółowego.

Artykuł 2

Cele operacyjne

1. Program szczegółowy przyczynia się do realizacji celu ogólnego i celów szczegółowych określonych w art. 3 rozporządzenia XXX [*odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”*].
2. Program szczegółowy ma następujące cele operacyjne:
 - a) wspieranie prowadzenia wysokiej jakości badań naukowych oraz tworzenia światowej klasy instytucji badawczych;
 - b) wspieranie mobilności, szkoleń i rozwoju kariery naukowców;
 - c) przyciąganie i zatrzymywanie w Europie wybitnych naukowców;
 - d) wspieranie współpracy i wielodyscyplinarności, w tym z uwzględnieniem nauk społecznych i humanistycznych, w celu generowania nowej wiedzy;
 - e) zwiększenie waloryzacji wiedzy;
 - f) łączenie i rozwijanie infrastruktur badawczych i technologicznych w całej europejskiej przestrzeni badawczej (EPB) w celu zapewnienia transnarodowego dostępu;
 - g) wspieranie tworzenia i zwiększania skali przedsiębiorstw typu start-up w dziedzinie technologii deep tech oraz innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up;
 - h) wspieranie upowszechniania technologii oraz demonstracji innowacji radykalnych;
 - i) zwiększenie udziału organizacji badawczych z państw objętych inicjatywą rozszerzania uczestnictwa oraz państw będących w okresie transformacji, o których mowa w art. 19 rozporządzenia XXX [*odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”*];
 - j) sprzyjanie otwartej nauce i zapewnienie widoczności dla ogółu społeczeństwa oraz otwartego dostępu do rezultatów, o ile to możliwe.
3. Program szczegółowy dotyczy również działań w zakresie badań naukowych opartych na współpracy w ramach segmentów polityki Europejskiego Funduszu Konkurencyjności.

Artykuł 3

Budżet

1. Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”] orientacyjna pula środków finansowych na realizację programu szczegółowego na lata 2028–2034 wynosi 175 002 000 000 EUR według cen bieżących.
2. Kwotę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, rozdziela się między części określone w art. 6 ust. 2 rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”].

Artykuł 4

Programy prac

1. Program szczegółowy jest realizowany w ramach programów prac, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 110 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.
Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego programy prac mogą w szczególności określać:
 - a) działania i związany z nimi budżet;
 - b) kryteria kwalifikowalności i wyboru;
 - c) jednolitą stopę współfinansowania na działanie;
 - d) przepisy mające zastosowanie do działań dotyczących co najmniej jednego celu szczegółowego;
 - e) działania, do których mają zastosowanie przepisy szczegółowe, w szczególności dotyczące własności wyników, waloryzacji i upowszechniania, przenoszenia i licencjonowania, a także praw dostępu do wyników.
2. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, odrębne programy prac do celów realizacji działań w ramach następujących komponentów, jak określono w art. 1 ust. 3:
 - a) Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERBN), w przypadku której projekt programu prac opracowuje Rada Naukowa ERBN na podstawie art. 7 ust. 9 lit. a) ppkt (ii), zgodnie z art. 18 ust. 3. Komisja odstępuje od projektu programu prac opracowanego przez Radę Naukową ERBN wyłącznie zgodnie z art. 7 ust. 4 akapit drugi; w takim przypadku Komisja przyjmuje program prac w drodze aktu wykonawczego zgodnie z art. 18 ust. 4; Komisja należycie uzasadnia takie działanie;
 - b) Europejskiej Rady ds. Innowacji (EIC), w przypadku której program prac przygotowuje się zgodnie z opinią Rady EIC na podstawie art. 12 ust. 1 lit. b), zgodnie z art. 18 ust. 4;
 - c) działań „Maria Skłodowska-Curie” (MSCA), globalnych wyzwań społecznych, misji UE, Instrumentu Nowego Europejskiego Bauhausu, ekosystemów innowacji, reformowania i wzmacniania europejskiego systemu badań

i innowacji, infrastruktury badawczej i technologicznej, rozszerzania uczestnictwa i rozpowszechniania doskonałości, zgodnie z art. 18 ust. 4;

- d) JRC, w przypadku którego w wieloletnim programie prac uwzględnia się opinię przekazaną przez Radę Gubernatorów JRC, o której mowa w decyzji Komisji 96/282/Euratom.
3. Działania w zakresie badań naukowych i innowacji, o których mowa w segmentach polityki opisanych w rozdziałach IV–VII rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Konkurencyjności], włącza się do specjalnej części programów prac służących realizacji odpowiednich celów szczegółowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. a)–d) rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Konkurencyjności]. Te programy prac przyjmuje się zgodnie z art. 15 i 84 rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Konkurencyjności].

Artykuł 5

Partnerstwa europejskie

1. Partnerstwa europejskie stosują jasne podejście oparte na cyklu życia, obejmujące ich wybór, realizację, monitorowanie oraz odchodzenie od rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”] na podstawie następujących elementów:
- a) Partnerstwa europejskie są wybierane zgodnie z konkurencyjną, otwartą, niedyskryminacyjną i przejrzystą procedurą, na podstawie obszarów zaproponowanych przez Komisję. Oprócz wymogów określonych w art. 11 rozporządzenia (UE) XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”] kandydujące partnerstwa muszą spełniać następujące kryteria wyboru:
- znaczenie portfela: zapewnia się ogólną spójność i zgodność portfela partnerstwa, pod warunkiem że kandydaci spełniają wszystkie kryteria wyboru oraz wykazują znaczenie w ramach strategicznego portfela działań;
 - masa krytyczna: budżet partnerstw (wkłady Unii i partnerów) odpowiada okresowi ich trwania, zapewniając wystarczające zasoby na sfinansowanie co najmniej jednego istotnego zaproszenia do składania wniosków rocznie, z których każde jest porównywalne pod względem wielkości ze średnim zaproszeniem do składania wniosków w ramach programu „Horyzont Europa” w danym obszarze tematycznym;
 - skład partnerstw: wymagany jest udział podmiotów publicznych z co najmniej pięciu państw członkowskich i podmiotów prywatnych reprezentujących istotne segmenty ich odpowiednich ekosystemów przy zapewnieniu szerokiego i zrównoważonego zaangażowania kluczowych zainteresowanych stron, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków;
 - znaczenie ogólnoeuropejskie: partnerstwa mają znaczenie ogólnoeuropejskie, odzwierciedlone w zrównoważonej pod względem geograficznym reprezentacji partnerów spośród państw członkowskich;

- v. zorientowanie na realizację misji: partnerstwa formułują jasne, mierzalne i terminowe cele w okresie trwania programu „Horyzont Europa”, które będą stanowić podstawę monitorowania, oceny i ewaluacji;
- vi. biznesplan: partnerzy opracowują biznesplan *ex ante*, w tym zestaw kluczowych wskaźników skuteczności działania w celu śledzenia postępów oraz przyszłościową strategię transformacji, w tym działania na rzecz stopniowego wycofywania finansowania z programu „Horyzont Europa”;
- vii. otwartość i przejrzystość: partnerstwa wykazują otwartość i przejrzystość w odniesieniu do określania priorytetów i celów – w tym oczekiwanych rezultatów i oddziaływania – oraz zaangażowania partnerów i zainteresowanych stron reprezentujących cały łańcuch wartości, różne sektory, istniejącą wiedzę i dyscypliny, w tym, w stosownych przypadkach, na poziomie międzynarodowym bez zakłócania konkurencyjności europejskiej;
- viii. działania odziedziczone: w przypadkach gdy partnerstwa kandydujące opierają się na wcześniejszych inicjatywach, należy wykazać efektywność, skuteczność i wpływ poprzednich partnerstw;
- ix. przez cały okres ich realizacji partnerstwa europejskie zapewniają:
- x. wewnętrzne przejrzyste zasady zarządzania i przepisy wewnętrzne, w tym kodeksy postępowania, gwarantujące ich funkcjonowanie w sposób otwarty i przejrzysty;
- xi. ciągłą otwartość inicjatywy dzięki jasnym i przejrzystym kryteriom przystąpienia i wystąpienia, w tym poprzez otwarte zaproszenia do składania wniosków dla potencjalnych nowych organizacji partnerskich;
- xii. elastyczność dzięki terminowym rewizjom kluczowych dokumentów, takich jak Strategiczne programy badań i innowacji (SRIA) oraz strategię transformacji, dostosowane w razie potrzeby w celu zapewnienia adekwatności i wykonalności;
- xiii. stałe monitorowanie obejmuje śledzenie postępów w realizacji zestawu wspólnych wskaźników specyficznych dla danego partnerstwa, w tym wkładów partnerów, oszczędności kosztowej i otwartości na nowych partnerów. Wspólne wskaźniki specyficzne dla danego partnerstwa opierają się na wspólnych wskaźnikach określonych w rozporządzeniu XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie wykonania] oraz przedstawionych w dwuletnich sprawozdaniach z monitorowania wyników partnerstw europejskich w ramach programu „Horyzont Europa” na lata 2021–2027;
- xiv. partnerstwa europejskie ogłaszają swoje ostateczne zaproszenia do składania wniosków przed dniem 31 grudnia 2034 r. Partnerstwa europejskie określają i wdrażają najlepszy sposób transformacji. Biorąc pod uwagę strategię transformacji przygotowane *ex ante*, partnerstwa poddaje się niezależnej ocenie stwierdzającej, czy ich cele zostały osiągnięte, czy podejście oparte na partnerstwie jest odpowiednie, a także czy są one nadal adekwatne z punktu widzenia priorytetów polityki Unii. Ocena ta powinna obejmować zalecenie dotyczące najskuteczniejszego trybu interwencji politycznej w odniesieniu do wszelkich przyszłych działań.

- b) W przypadku braku przedłużenia partnerstwa europejskie wdrażają odpowiednie środki w oparciu o działania związane ze stopniowym wycofywaniem, określone w ich strategiach transformacji.

Rozdział II

Doskonała nauka

Artykuł 6

Europejska Rada ds. Badań Naukowych

1. Komisja ustanawia Europejską Radę ds. Badań Naukowych („ERBN”) w celu realizacji działań w ramach części I „Doskonała nauka” rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”], które odnoszą się do ERBN. ERBN zastępuje Europejską Radę ds. Badań Naukowych ustanowioną decyzją Rady (UE) 2021/764.
2. W skład ERBN wchodzi niezależna Rada Naukowa ERBN ustanowiona zgodnie z art. 7 oraz specjalna jednostka ds. realizacji ERBN, ustanowiona zgodnie z art. 8.
3. Przewodniczącego Rady Naukowej ERBN („przewodniczący ERBN”) wybiera się spośród zasłużonych i uznanych na arenie międzynarodowej naukowców.
4. Przewodniczącego ERBN mianuje Komisja po przejrzystym procesie rekrutacyjnym, w którym uczestniczy specjalna niezależna komisja rekrutacyjna. Proces rekrutacji oraz wybrany kandydat podlegają zatwierdzeniu przez Radę Naukową ERBN. Kadencja przewodniczącego ERBN jest ograniczona do dwóch lat, z możliwością jednokrotnego przedłużenia na okres do dwóch lat.
5. Przewodniczący ERBN przewodniczy Radzie Naukowej ERBN i odpowiada za kierownictwo Rady Naukowej ERBN, a także zapewnia jej kontakty ze specjalną jednostką ds. realizacji ERBN oraz reprezentuje Radę Naukową ERBN w świecie nauki.
6. Przewodniczącego wspiera trzech wiceprzewodniczących wybranych przez Radę Naukową spośród jej członków.
7. ERBN działa zgodnie ze swoimi podstawowymi zasadami, którymi są doskonałość naukowa, otwarta nauka, autonomia, wydajność, skuteczność, przejrzystość, rozliczalność i rzetelność badawcza, przy poszanowaniu polityki korporacyjnej Komisji Europejskiej. Zapewnia ciągłość działań prowadzonych przez ERBN na mocy decyzji Rady (UE) 2021/764.
8. Poprzez swoje działania ERBN wspiera w sposób oddolny badania pionierskie prowadzone we wszystkich dziedzinach przez głównych badaczy i ich zespoły konkurujące na poziomie europejskim, w tym również przez naukowców na wczesnym etapie kariery.
9. Komisja pełni rolę gwaranta niezależności i integralności ERBN i zapewnia właściwe wykonanie powierzonych jej zadań.

10. Komisja dopilnowuje, aby działania ERBN były realizowane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 7 niniejszego artykułu oraz ogólną strategią dla ERBN, o której mowa w art. 7 ust. 4 lit. a), ustanowioną przez Radę Naukową ERBN.

Artykuł 7

Rada Naukowa ERBN

1. Rada Naukowa ERBN składa się z 22 niezależnych naukowców, inżynierów i pracowników akademickich cieszących się najwyższym uznaniem i dysponujących rozległą wiedzą specjalistyczną, zarówno kobiet, jak i mężczyzn, z różnych grup wiekowych, zapewniając różnorodność obszarów badawczych i zróżnicowane pochodzenie geograficzne. Działają oni we własnym imieniu, w sposób niezależny od wpływów zewnętrznych. Członków Rady Naukowej ERBN mianuje Komisja po przeprowadzeniu niezależnej i przejrzystej procedury ich wyznaczenia uzgodnionej z Radą Naukową ERBN, co obejmuje otwarte konsultacje ze środowiskiem naukowym oraz sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady.
2. Kadencja członków Rady Naukowej ERBN trwa maksymalnie cztery lata, z możliwością jednokrotnego przedłużenia o maksymalnie dwa lata, na podstawie systemu rotacyjnego, który zapewnia ciągłość prac Rady Naukowej ERBN.
3. Rada Naukowa ERBN wybiera spośród swych członków trzech wiceprzewodniczących, którzy wspomagają przewodniczącego ERBN w jego funkcjach reprezentacyjnych i organizacyjnych. Posiadają oni tytuł wiceprzewodniczącego ERBN. Członkowie Rady Naukowej ERBN otrzymują wynagrodzenie za wykonywanie powierzonych im zadań w formie honorariów oraz, w stosownych przypadkach, zwrot kosztów podróży i kosztów utrzymania.
4. Rada Naukowa ERBN wykonuje swoje zadania wyłącznie w zakresie i do celów programu szczegółowego. W tym kontekście:
 - a) ustala ogólną strategię działania dla ERBN;
 - b) ustala projekt programu prac dotyczący realizacji działań ERBN;
 - c) określa metody i procedury wzajemnej oceny oraz oceny wniosków, na podstawie których wyłonione zostaną wnioski objęte finansowaniem;
 - d) zajmuje stanowisko w sprawie każdego zagadnienia, które z naukowego punktu widzenia może poprawić osiągnięcia i oddziaływanie ERBN oraz jakość prowadzonych badań naukowych;
 - e) uchwała kodeks postępowania dotyczący między innymi kwestii unikania konfliktu interesów;
 - f) ustanawia procedurę wyboru wiceprzewodniczących ERBN.

Komisja odstępuje od stanowiska ustalonego przez Radę Naukową ERBN zgodnie z akapitem pierwszym wyłącznie wtedy, gdy uzna, że niniejsza decyzja nie była przestrzegana. W takim przypadku Komisja przyjmuje środki mające na celu utrzymanie ciągłości realizowania programu szczegółowego i osiągania jego celów, przedstawiając powody odstąpienia od stanowiska Rady Naukowej ERBN i należycie je uzasadniając.

5. Rada Naukowa ERBN informuje Komisję o tendencjach badawczych, danych i wszelkich kwestiach istotnych dla kształtowania polityki oraz może przeprowadzać analizy w tym zakresie.
6. Rada Naukowa ERBN i Komisja spotykają się co najmniej dwa razy w roku w celu przeprowadzenia szerokiej i terminowej wymiany poglądów w kontekście opracowywania strategii ERBN i kształtowania polityki przez Komisję.
7. Rada Naukowa ERBN jest gwarantem jakości działania z naukowego punktu widzenia i dysponuje pełnymi uprawnieniami w zakresie decyzji dotyczących rodzaju badań, które mają być finansowane.
8. Rada Naukowa ERBN działa wyłącznie w interesie ERBN, zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ust. 7. Działa ona rzetelnie i uczciwie oraz wykonuje swoją pracę wydajnie i z zachowaniem jak największej przejrzystości.
9. W kontekście realizacji programu szczegółowego oraz w celu wykonania tych zadań Rada Naukowa ERBN podejmuje następujące działania:
 - a) w odniesieniu do strategii naukowej:
 - i. ustanowi ogólną strategię naukową ERBN przy uwzględnieniu możliwości oraz potrzeb naukowych w Europie;
 - ii. ustanowi program prac i opracuje zestaw środków wsparcia ERBN zgodnie ze swoją strategią naukową;
 - iii. ustanowi niezbędne inicjatywy w zakresie współpracy międzynarodowej, w tym działalność informacyjną, w celu zwiększenia widoczności ERBN dla najlepszych naukowców z całego świata, zgodnie ze swoją strategią naukową.
 - b) w odniesieniu do zarządzania naukowego, monitorowania i kontroli jakości:
 - i. zapewni światowej klasy system wzajemnej oceny oparty na doskonałości naukowej i w pełni przejrzystym, sprawiedliwym i bezstronnym traktowaniu wniosków poprzez przyjęcie stanowisk w sprawie realizacji i zarządzania zaproszeniami do składania wniosków, kryteriów oceny, procedur wzajemnej oceny, w tym wyboru ekspertów, metod wzajemnej oceny oraz oceny wniosków, a także niezbędnych przepisów wykonawczych i wytycznych, na podstawie których, pod nadzorem Rady Naukowej ERBN, określone zostaną wnioski, które mają otrzymać finansowanie;
 - ii. przedstawi wniosek, na podstawie którego mianuje się ekspertów w przypadku działań w zakresie badań pionierskich ERBN ;
 - iii. zapewni, aby dotacje ERBN były realizowane zgodnie z prostymi i przejrzystymi procedurami, które kładą nacisk na doskonałość, zachęcają do inicjatywy i łączą elastyczność z odpowiedzialnością poprzez stałe monitorowanie jakości jej działalności i realizacji;
 - iv. będzie dokonywać przeglądu i oceny osiągnięć ERBN oraz jakości i wpływu badań finansowanych przez ERBN i wydawać odpowiednie zalecenia oraz wytyczne dotyczące działań naprawczych lub przyszłych;
 - v. wypracuje stanowiska w każdej innej kwestii mającej wpływ na osiągnięcia i oddziaływanie działalności ERBN oraz na jakość badań prowadzonych w ramach tej części programu „Horyzont Europa”.
 - c) w odniesieniu do komunikacji i upowszechniania:

- i. poprawi globalny wizerunek i wyeksponowanie ERBN poprzez prowadzenie działalności komunikacyjnej i informacyjnej, w tym organizację konferencji naukowych, w celu promowania działań i osiągnięć ERBN oraz rezultatów projektów finansowanych przez ERBN wśród społeczności naukowej, kluczowych zainteresowanych stron i ogółu społeczeństwa;
- ii. w stosownych przypadkach będzie się konsultować ze środowiskiem naukowym, inżynierskim i akademickim, regionalnymi i krajowymi agencjami zajmującymi się finansowaniem badań naukowych oraz innymi zainteresowanymi stronami;
- iii. będzie systematycznie przedstawiać Komisji sprawozdania z działalności.

Artykuł 8

Specjalna jednostka ds. realizacji ERBN

1. Specjalna jednostka ds. realizacji ERBN jest odpowiedzialna za administracyjne wdrażanie i realizację niniejszego komponentu programu szczegółowego. W szczególności przeprowadza ona procedury oceny, wzajemną ocenę oraz procedurę wyboru zgodnie ze strategią sformułowaną przez Radę Naukową ERBN oraz odpowiada za finansowe i naukowe zarządzanie dotacjami.

Specjalna jednostka ds. realizacji ERBN wspiera Radę Naukową ERBN w wykonywaniu wszystkich jej zadań określonych w art. 7, w tym w rozwoju jej strategii naukowej, monitorowaniu prze nią działań oraz przeglądzie i ocenie przez nią osiągnięć ERBN, jak również w prowadzeniu działalności komunikacyjnej i informacyjnej. Specjalna jednostka ds. realizacji ERBN zapewnia także dostęp do niezbędnych dokumentów i danych znajdujących się w jej posiadaniu oraz informuje Radę Naukową ERBN o swojej działalności.

W celu zapewnienia skutecznych kontaktów ze specjalną jednostką ds. realizacji ERBN w zakresie strategii i spraw operacyjnych kierownictwo Rady Naukowej ERBN i dyrektor specjalnej jednostki regularnie odbywają posiedzenia koordynacyjne.

2. Komisja zapewnia, aby specjalna jednostka ds. realizacji ERBN w sposób ścisły, skuteczny i w miarę potrzeb elastyczny przestrzegała wyłącznie celów i wymogów ERBN. W celu wypełniania swoich obowiązków określonych w art. 6 i 7 oraz w niniejszym artykule, w kontekście swoich obowiązków w zakresie wykonania budżetu Komisja:
 - a) zapewnia ciągłość działania i odnawianie składu Rady Naukowej ERBN i zapewnia wsparcie Stałemu Komitetowi Identyfikacyjnemu w celu wskazania przyszłych członków Rady Naukowej ERBN;
 - b) zapewnia ciągłość działania specjalnej jednostki ds. realizacji ERBN oraz powierzanie jej zadań i obowiązków, z uwzględnieniem opinii Rady Naukowej ERBN;
 - c) zapewni, aby specjalna jednostka ds. realizacji ERBN realizowała pełen zakres swoich zadań i obowiązków;
 - d) mianuje dyrektora i członków kierownictwa specjalnej jednostki ds. realizacji ERBN, z uwzględnieniem opinii Rady Naukowej ERBN;

- e) zapewnia terminowe przyjęcie programu prac ERBN, stanowisk dotyczących metod realizacji oraz niezbędnych przepisów wykonawczych, w tym zasad ERBN dotyczących składania wniosków oraz wzoru umowy ERBN o udzielenie dotacji, z uwzględnieniem opinii Rady Naukowej ERBN oraz polityki korporacyjnej Komisji realizowanej za pośrednictwem programu szczegółowego;
- f) monitoruje, jako organ odpowiedzialny za ogólną realizację programu, specjalną jednostkę ds. realizacji ERBN i ocenia jej wyniki.

Artykuł 9

Działania „Maria Skłodowska-Curie”

1. Działania „Maria Skłodowska-Curie” (MSCA) koncentrują się na badaniach inspirowanych przez naukowców, opartych wyłącznie na doskonałości naukowej, aby wspierać karierę naukowców, rozwój ich umiejętności i mobilność na wszystkich etapach kariery.
2. MSCA są otwarte na każdą dziedzinę nauki objętą Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. W przypadku wystąpienia szczególnych potrzeb działania „Maria Skłodowska-Curie” można ukierunkować na określone działania w ramach konkretnych priorytetów tematycznych, rodzajów instytucji badawczych i innowacyjnych lub lokalizacji geograficznych w odpowiedzi na zmieniające się wymogi i potrzeby Unii w zakresie umiejętności, szkoleń naukowych, rozwoju kariery i wymiany wiedzy, w dążeniu do osiągnięcia autonomii strategicznej Unii.
3. Realizacja MSCA:
 - a) zapewnia atrakcyjne warunki i możliwości rozwoju kariery, pomagając w rozwiązywaniu problemów systemowych związanych z niestabilnością kariery i niepewnością w sektorze badań naukowych. MSCA aktywnie wspierają zasady określone w Europejskiej karcie naukowca, propagując sprawiedliwą rekrutację, przejrzyste procedury i awans oparty na osiągnięciach⁷;
 - b) zapewnia strategiczną synergię z Europejską Radą ds. Badań Naukowych (ERBN), lecz również z unijnymi instrumentami wspierającymi innowacje, takimi jak Europejska Rada ds. Innowacji (EIC), oraz działaniami wspierającymi integrację trójkąta wiedzy – szkolnictwa wyższego, badań naukowych i innowacji oraz przedsiębiorstw – w całej Unii, a także z innymi programami unijnymi, takimi jak Erasmus+;
 - c) propaguje równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, różnorodność i włączenie społeczne poprzez ustanowienie wysokich standardów warunków pracy w całej europejskiej przestrzeni badawczej.

⁷ Zalecenie Rady z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie europejskich ram mających na celu przyciąganie i zatrzymywanie talentów w obszarze badań naukowych, innowacji i przedsiębiorczości w Europie (C/2023/1640). <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1640/oj>.

Wspólne Centrum Badawcze

1. Działania Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) uzupełniają działania pośrednie wspierające długoterminowe cele polityki. W tym celu JRC współpracuje z międzynarodowymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi zainteresowanymi stronami, w tym za pośrednictwem umów o współpracy naukowej.

Działania JRC:

- są elastyczne i dostosowane do zmieniających się potrzeb polityki;
- zapewniają synergię z innymi inwestycjami UE;
- dotyczą następujących obszarów:
 - i. wsparcia naukowego i technicznego dla priorytetów polityki Unii, w szczególności (lecz nie wyłącznie) priorytetów określonych w ramach Europejskiego Funduszu Konkurencyjności oraz tych określonych w odniesieniu do części I, II, III i IV programu „Horyzont Europa”;
 - ii. integracji wiedzy i wpływu polityki;
 - iii. rozwoju terytorialnego i wsparcia ze strony państw członkowskich;
 - iv. doskonałości naukowej i współpracy międzynarodowej;
 - v. otwartej nauki, wymiany wiedzy i budowania zdolności.

Rozdział III

Konkurencyjność i społeczeństwo

Badania naukowe oparte na współpracy

Badania naukowe oparte na współpracy, o których mowa w rozdziale I rozporządzenia XXX [odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”], obejmują w szczególności następujące działania w zakresie badań naukowych i innowacji:

- a) w ramach filaru „Konkurencyjność” – działania w zakresie badań naukowych i innowacji w segmentach polityki opisanych w rozdziałach IV–VII Europejskiego Funduszu Konkurencyjności;
- b) w ramach filaru „Społeczeństwo” – działania w zakresie badań naukowych i innowacji, takie jak:
 - (i) działania mające na celu realizację priorytetów w zakresie globalnych wyzwań społecznych:
 - wzmacnianie wartości i podstaw demokratycznych, zaangażowanie obywatelskie, praworządność i prawa podstawowe poprzez wspieranie odpornych, pluralistycznych społeczeństw i integralności przestrzeni informacyjnej i medialnej oraz przeciwdziałanie polaryzacji, dezinformacji, mowie nienawiści, dyskryminacji i ksenofobii w szybko zmieniającym się świecie zmian geopolitycznych;

- propagowanie włączenia społecznego, przemian społeczno-gospodarczych, społeczeństw integracyjnych i spójności społecznej oraz zwalczanie nierówności na rzecz tworzenia możliwości dla wszystkich, z uwzględnieniem specyfiki obszarów wiejskich, reagowania na zmiany demograficzne i sprawiedliwości międzypokoleniowej, w tym dobrze zarządzanej migracji i mobilności, wspieranie zdrowia psychicznego i dobrostanu społecznego, w tym osób młodych;
 - wspieranie konkurencyjnej i opartej na wartościach Europy poprzez rozwijanie umiejętności dostosowanych do wyzwań przyszłości oraz pobudzanie inkluzywnych innowacji, które wzmacniają pozycję obywateli, ułatwiają społeczną akceptację technologii i wspierają zrównoważony wzrost gospodarczy przynoszący korzyści wszystkim.
- (ii) Misje UE: działania wspierające misje UE, o których mowa w art. 15 ust. 5 rozporządzenia XXX [*odniesienie do rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa”*].
- (iii) działania w kontekście Instrumentu Nowego Europejskiego Bauhausu (NEB), ustanowionego w planie strategicznym programu „Horyzont Europa” na lata 2025–2027⁸, służą realizacji celów nowego europejskiego Bauhausu, w szczególności wspierają działania na rzecz rozwoju i zwiększania skali innowacyjnych rozwiązań badawczych na potrzeby przekształcenia sąsiedztw w zrównoważone, sprzyjające włączeniu społecznemu i piękne miejsca.

Rozdział IV

Innowacje

Artykuł 12

Europejska Rada ds. Innowacji

1. Rada Europejskiej Rady ds. Innowacji (Rada EIC) doradza Komisji w odniesieniu do:
 - a) ogólnej strategii dotyczącej komponentu EIC w ramach filaru III „Innowacje” programu „Horyzont Europa”, z uwzględnieniem komplementarności z Europejskim Funduszem Konkurencyjności;
 - b) programu prac dotyczącego realizacji działań EIC, w tym kryteriów oceny wniosków i odpowiedniej równowagi między różnymi rodzajami wsparcia finansowego;
 - c) określenia nowych trendów technologicznych w ramach portfeli EIC oraz strategicznych portfeli projektów;
 - d) profilu kierowników programów EIC;

⁸ Decyzja wykonawcza Komisji C(2024) 1741 z dnia 20 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia strategicznego planu badań naukowych i innowacji na lata 2025–2027 w ramach programu szczegółowego służącego realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”.

- e) koordynacji z radą doradczą ds. gwarancji, instrumentów finansowych i działań łączonych Europejskiego Funduszu Konkurencyjności, ustanowioną w ramach Europejskiego Funduszu Konkurencyjności.
2. Rada EIC może na żądanie Komisji wydać Komisji zalecenia dotyczące:
 - a) wszelkich kwestii, które z punktu widzenia innowacyjności mogą poprawić i wspierać ekosystemy innowacji w całej Unii, osiągnięcia i oddziaływanie celów EIC oraz zdolności innowacyjnych przedsiębiorstw w zakresie wdrażania rozwiązań;
 - b) identyfikacji, we współpracy z odpowiednimi służbami Komisji, władzami krajowymi i regionalnymi oraz innymi odpowiednimi podmiotami, ewentualnych barier regulacyjnych, z jakimi borykają się przedsiębiorcy, w szczególności ci z nich, którym przyznano wsparcie w ramach EIC;
 - c) programowania w innych częściach programu szczegółowego.
 3. Rada EIC działa na rzecz osiągnięcia celów EIC. Działa ona rzetelnie i uczciwie oraz wykonuje swoją pracę wydajnie i z zachowaniem przejrzystości.
 4. Rada EIC składa się z 15–20 niezależnych wysokich rangą osób z różnych części ekosystemu innowacji Europy, w tym przedsiębiorców, liderów biznesu, inwestorów, ekspertów ds. innowacji, innowacyjnych naukowców i ekspertów ds. transferu technologii. Rada EIC wnosi wkład w działania informacyjne, a jej członkowie dążą do zwiększenia prestiżu marki EIC.
 5. Członków Rady EIC mianuje Komisja w następstwie otwartego zaproszenia do składania kandydatur lub wyrażenia zainteresowania, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia równowagi wiedzy fachowej, płci, wieku i rozmieszczenia geograficznego.
 6. Ich kadencja jest ograniczona do dwóch lat, z możliwością dwukrotnego przedłużenia.
 7. Radzie EIC przewodniczy przewodniczący, który jest osobą publiczną wysokiej rangi związaną ze środowiskiem innowacji i mającą solidne rozeznanie w dziedzinie rozwoju innowacji – od badań naukowych po rynek i zwiększanie skali.
 8. Przewodniczący Rady EIC ma status niezależnego specjalnego doradcy i jest mianowany przez Komisję w wyniku przejrzystego procesu rekrutacyjnego. Kadencja przewodniczącego Rady EIC jest ograniczona do maksymalnie dwóch lat, z możliwością jednokrotnego przedłużenia na okres do dwóch lat.
 9. Przewodniczący Rady EIC przewodniczy posiedzeniom Rady EIC, przygotowuje jej posiedzenia, przydziela zadania członkom oraz może ustanawiać specjalne podgrupy. Przewodniczący Rady EIC reprezentuje poglądy Rady EIC w świecie innowacji oraz pośredniczy w kontaktach z Komisją.
 10. Komisja uchwała kodeks postępowania Rady EIC dotyczący w szczególności kwestii unikania konfliktów interesów i naruszenia poufności. Członkowie Rady EIC zgadzają się przestrzegać kodeksu postępowania po objęciu stanowiska.
 11. Komisja zapewnia wsparcie administracyjne Radzie EIC i przewodniczącemu Rady EIC.

Ekosystemy innowacji

Program szczegółowy wspiera:

- a) tworzenie i wspieranie połączonych centrów w całej Unii, zapewniających innowatorom, przedsiębiorstwom typu start-up i przedsiębiorstwom scale-up dostęp do zasobów, usług i partnerów, w tym możliwości inwestycyjnych, pierwszych nabywców badań naukowych i innowacji oraz innowacyjnych rozwiązań, przedsiębiorstw, ośrodków doświadczalnych, infrastruktur badawczych i technologicznych, talentów w zakresie przedsiębiorczości, coachingu i mentoringu;
- b) działania mające na celu rozwój ogólcuropejskich ekosystemów innowacji w kluczowych obszarach tematycznych, wspieranie rozwoju umiejętności innowacyjnych i tworzenia spółek na wczesnym etapie rozwoju, wspieranie integracji trójkąta wiedzy – szkolnictwa wyższego, badań naukowych i innowacji oraz przedsiębiorstw – w całej Unii;
- c) programy wspierające innowacyjne MŚP, przedsiębiorstwa typu start-up i przedsiębiorstwa scale-up w ekspansji i dostępie do rynków międzynarodowych poprzez badania rentowności rynku, narzędzia innowacji ukierunkowanych terytorialnie, badania naukowe i innowacje oparte na współpracy, wymianę talentów, dostosowany do potrzeb mentoring, dostęp do globalnych sieci inwestorów, wytyczne regulacyjne, lokalne wsparcie marketingowe i usługi miękkiego ładowania w państwach docelowych;
- d) inne działania wspierające rozwój ekosystemów innowacji i łączności, w tym badania, analizę porównawczą, wzajemne uczenie się między podmiotami innowacyjnymi oraz koordynację polityk innowacyjności.

Rozdział V

Europejska przestrzeń badawcza

Zreformowanie i usprawnienie europejskiego systemu badań naukowych i innowacji

W celu wspierania realizacji europejskiej przestrzeni badawczej (EPB) program szczegółowy pomaga państwom członkowskim w osiągnięciu celów określonych w Pakcie na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie⁹, wspierając działania zgodne z celami EPB i obszarami priorytetowymi wspólnych działań oraz propagując przestrzeganie wartości i zasad EPB ustanowionych w Pakcie.

⁹ Zalecenie Rady (UE) 2021/2122 z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie, Dz.U. L 431 z 2.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj>.

Artykuł 15

Rozszerzanie uczestnictwa i rozpowszechnianie doskonałości

Program szczegółowy wspiera prawdziwie zintegrowany i spójny ekosystem badań naukowych i innowacji w Unii, ze szczególnym uwzględnieniem trzeciego i czwartego obszaru priorytetowego paktu na rzecz badań naukowych i innowacji, zwiększając dostęp do doskonałości w zakresie badań naukowych i innowacji w całej Unii oraz traktując priorytetowo inwestycje i reformy. Dysproporcje między państwami wiodącymi a mniej rozwiniętymi pod względem efektywności badań naukowych i innowacji niweluje się poprzez działania służące budowaniu solidnej bazy naukowej oraz łączeniu podmiotów i ekosystemów, a także zachęcające do strukturalnych reform polityki na szczeblu krajowym i regionalnym mających na celu m.in. poprawę atrakcyjności kariery naukowej, umiędzynarodowienie, poprawę skuteczności zarządzania instytucjami zajmującymi się problematyką badań naukowych i innowacji oraz kierowania nimi lub dopasowanie działań do inicjatyw Unii.

Artykuł 16

Infrastruktury badawcze

1. Program szczegółowy wspiera budowę, rozwój i integrację infrastruktur badawczych będących przedmiotem zainteresowania Unii Europejskiej.
2. Działania w zakresie infrastruktury badawczej obejmują:
 - a) rozwój, konsolidację i usprawnianie unijnego krajobrazu infrastruktur badawczych, w tym koordynację między zdolnościami unijnymi a krajowymi, oraz dofinansowanie do 20 % kosztów budowy krytycznych nowych zdolności światowej klasy;
 - b) zwiększenie transnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej we wszystkich dziedzinach i sektorach oraz dostosowanie się do nowo powstających społeczności użytkowników;
 - c) zwiększenie odporności i trwałości infrastruktur badawczych adekwatnie do szybkiego rozwoju technologicznego;
 - d) rozwój sieci możliwych do znalezienia, dostępnych, interoperacyjnych, nadających się do ponownego wykorzystania (FAIR) danych badawczych możliwych do przetwarzania przez maszyny, w tym poprzez rozszerzenie i konsolidację europejskiej chmury dla otwartej nauki jako europejskiej przestrzeni danych badawczych;
 - e) wzmocnienie europejskiej polityki w zakresie infrastruktury badawczej i współpracy międzynarodowej.

Artykuł 17

Infrastruktury technologiczne

1. Program szczegółowy przyczynia się do poprawy zdolności infrastruktury technologicznej w Unii i ułatwia innowacyjnym przedsiębiorstwom, w tym przedsiębiorstwom typu start-up i przedsiębiorstwom scale-up, dostęp do zintegrowanych usług takich infrastruktur.

2. Działania obejmują:
- Rozwój nowych zdolności infrastruktury technologicznej
- a) zwiększenie widoczności i wykorzystania usług w zakresie infrastruktury technologicznej;
 - b) program dostępu dla MŚP, przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up do infrastruktury technologicznej w całej Unii;
 - c) współpracę i tworzenie sieci kontaktów między infrastrukturami, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji personelu;
 - d) wzmocnienie europejskiej polityki w zakresie infrastruktury technologicznej.

Rozdział VI

Przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 18

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. Komitet może zwoływać posiedzenia w następujących składach, z uwzględnieniem przedmiotu dyskusji:
 - Skład ogólny: przegląd realizacji programu szczegółowego;
 - ERBN;
 - MSCA;
 - globalne wyzwania społeczne, misje UE, Instrument Nowego Europejskiego Bauhausu;
 - EIC i ekosystemy innowacji;
 - infrastruktury badawcze i technologiczne;
 - reforma i wzmocnienie europejskiego systemu badań naukowych i innowacji oraz rozszerzanie uczestnictwa i rozpowszechnianie doskonałości.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
5. W przypadku, gdy opinia komitetu ma być uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, jeżeli przed upływem terminu na wydanie opinii zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniesie o to większość zwykła członków komitetu.
6. Zgodnie z umowami międzynarodowymi zawartymi przez Unię przedstawiciele państw trzecich lub organizacji międzynarodowych mogą zostać zaproszeni jako

obserwatorzy do udziału w posiedzeniach komitetu programu szczegółowego na warunkach określonych w zasadach programu, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego Unii lub jej państw członkowskich.

Artykuł 19

Uchylenie

Decyzja (UE) nr 764/2021 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2028 r.

Artykuł 20

Przepisy przejściowe

1. Niniejsza decyzja nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację danych działań, aż do ich zamknięcia, zgodnie z decyzją (UE) 2021/764, którą nadal stosuje się do danych działań aż do ich zamknięcia.
2. Pula środków finansowych przeznaczonych na program szczegółowy może również obejmować wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między programem szczegółowym a środkami przyjętymi w ramach decyzji (UE) 2021/764.

Artykuł 21

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2028 r.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*